

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	46657 Соціологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	054 Соціологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46657
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гвоздецька Богданна Григорівна, Каракай Антоній Юрійович, Колісник Лариса Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.03.2024 р. – 16.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/46657/accred_op_054_sociology_bac_vso.pdf
Програма візиту експертної групи	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/46657/accred_op_054_sociology_bac_program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Адміністрація Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» і регіональні роботодавці проявляють високу зацікавленість у розвитку ОП «Соціологія» першого освітнього рівня бакалавр. Для цього ЗВО створює усі можливі у випадку релокації необхідні умови; зокрема наявні та доступні всі необхідні установчі та нормативні документи, залучаються українські та міжнародні фахівці, ЗВО вчасно реагує на зовнішні виклики та рекомендації, наявна тісна взаємодія з зовнішніми стейкхолдерами та врахування їхніх пропозицій. Зміст ОП відображає тенденції розвитку освітньої програми, регіональної затребуваності, проте, потребує спрямування зусиль в напрямку посилення її унікальності. Представники баз практик підтверджують високу зацікавленість у спеціалістах соціологах, в тому числі на суміжних з соціологами посадах. Наявна співпраця забезпечує здобувачам не тільки бази практики, а й надає можливість подальшого працевлаштування. ОП має потенціал до підготовки провідних фахівців, які в майбутньому будуть залучені до процесу відновлення деокупованих територій Луганської області. Зокрема, високий кадровий потенціал НПП, володіння ними англійською мовою, дозволить вдосконалювати ОП та готувати її здобувачів до вирішення життєвих професійних ситуацій, які швидко змінюються, залучати іноземний досвід, готувати англійські курси, залучати міжнародні гранти, розробляти міжнародні освітньо-наукові та інші проєкти, долучатись до міжнародного освітньо-наукового простору. Тим більше, що двічі релокований ЗВО зберіг переважну більшість своїх викладачів, зокрема, і на даній ОП, викладачі ОП допомагали студентам під час воєнних дій та евакуацій. Це демонструє, як міцність традицій за рахунок тривалого існування даної ОП, так і силу духу НПП та здобувачів вищої освіти, взаємодопомогу та взаєморозуміння, бажання не тільки зберегти себе як інституцію, але й повернутись, відтворитись в Луганській області після перемоги у війні. ОП має значні набори здобувачів вищої освіти як для ЗВО, який є переміщеним, має всю необхідну документацію, матеріально-технічну базу для підготовки здобувачів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Адміністрація ЗВО і роботодавці щиро зацікавлені у розвитку ОП. Співпраця зі стейкхолдерами має тривалий та реальний характер. Стейкхолдери вбачають потенціал у цій ОП та затребуваність даних фахівців сьогодні та в майбутньому. Дана ОП має потужних партнерів для забезпечення різних видів практик для здобувачів. Представники баз практик підтверджують зацікавленість у спеціалістах соціологах, в тому числі на суміжних з соціологами посадах. Наявна співпраця забезпечує здобувачам не тільки бази практики, а й надає пропозиції можливості подальшого працевлаштування. Дійсна практика визнання та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також обізнаність здобувачів щодо цієї процедури. Добре налагоджений процес профорієнтаційної роботи. Наявність значної кількості стажувань викладачів ОП; активне та регулярне обговорення результатів стажувань та підвищень кваліфікації, впровадження їх результатів до навчального процесу, зокрема щодо методів та форм навчання, тем навчальних дисциплін та курсових і кваліфікаційних робіт. Наявність міжнародного досвіду у завідувача кафедри І.Кононова, який на засіданнях кафедри ділиться новими знаннями та підходами до підготовки здобувачів. Наявність Школи академічної доброчесності. Тісна взаємодія ОП із стейкхолдерами, включеність їх до всіх етапів реалізації ОП, в тому числі викладання дисциплін, гостьових лекцій, проєктів, залучення до екзаменаційних комісій тощо. Толерантна та доброзичлива політика ЗВО щодо своїх працівників. ЗВО та навчальний персонал турбуються про здоров'я та життя здобувачів вищої освіти. Наявність з ЗВО інклюзивності для осіб з особливими освітніми потребами: пандуси, кнопки виклику, окремі входи і шифр Браєля.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Особливість даної ОП не є чітко вираженою при тому, що ОП заявляє про орієнтацію на відновлення, постконфліктне врегулювання, медіацію тощо. ЕГ рекомендує переглянути та переформувати цілі ОП відповідно до особливості двічі релокованого університету, який планує повернутись на деокуповані території, забезпечити фахівцями-соціологами, готовими до відродження деокупованого регіону. Також слід посилити, як обов'язкову так і вибіркочову частину дисциплінами, вивчення яких спрямовано, зокрема, на аналіз поствоєнних соціальних, кон'юнктурних, соціально-психологічних проблем, міжкультурних та міжетнічних проблем, питань демографічної ситуації тощо. Здобувачі даної ОП практично не залучені до міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендує залучити здобувачів до участі в програмах міжнародної академічної мобільності, налагодити співпрацю та отримання інформації про програми міжнародної та внутрішньої академічної мобільності з відділом міжнародних зв'язків. На платформі Moodle відсутнє навчально-методичне забезпечення для реалізації синхронної форми навчання, яка переважно відбувається в онлайн форматі. ЕГ рекомендує наповнити навчально-методичними матеріалами за навчальними дисциплінами платформу Moodle. Здобувачі вищої освіти всі прояви освітнього процесу оцінюють максимально позитивно, не мають жодних претензій, питань; проявляють мінімум ініціативи в освітній діяльності. ЕГ рекомендує переглянути можливість підвищення "суб'єктності" здобувачів, зокрема, збирати їх пропозиції щодо тем курсових та кваліфікаційних робіт, щодо їх участі в громадському житті університету, тощо. Непоінформованість здобувачів про деталі процедури перевірки на запозичення кваліфікаційних та інших робіт. ЕГ рекомендує провести інформаційну зустріч зі здобувачами щодо інформування про деталі процедури. При обранні стажувань ЕГ рекомендує звертати увагу на їх відповідність ОК, які вони забезпечують, а також доброчесність організаторів стажувань. Бібліотека в Лубнах, малонаповнена соціологічною літературою. Для опитувань в ЗВО

використовується не професійний інструментарій досліджень при наявності кафедри філософії та соціології та фахових соціологів, а переважно, Google forms. Збір інформації про кар'єрний шлях випускників не має системності та повноцінного аналізу. Неструктуровано матеріали на сайті ЗВО окремих структурних підрозділів, зокрема, відсутні прив'язка актуальної сторінки ОП до сторінки кафедри філософії та соціології.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП "...полягає у підготовці конкурентоздатних фахівців-соціологів на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку соціальної активності, креативності, патріотизму, які володіють сучасним соціологічним мисленням, базовим категоріально-понятійним та дослідницьким апаратом соціологічної науки, знаннями сучасної соціологічної теорії та практичними навичками, завдяки чому здатні розв'язувати спеціалізовані задачі і практичні проблеми у соціологічній, маркетинговій, дослідницькій, управлінській, освітній, медіакомунікативній, бізнесовій та інших дисциплінарно-професійних сферах діяльності, слідувати своєму професійному і громадянському обов'язку" логічно відображає зміст ОП та відповідає місії ЗВО, викладеній у Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025 рр. <http://surl.li/nhugx>: «Забезпечення підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку соціальної активності, креативності, патріотизму». На зустрічі з адміністрацією ЗВО ЕГ змогла переконатись в тому, що керівництво університету бачить перспективи розвитку цієї ОП як в рамках діяльності самого ЗВО, адже було зазначено, що дана ОП уже має свою історію та традиції в університеті – 30 років діяльності, так і в контексті суспільної потреби у її випускниках під час повоєнної відбудови України, деокупації тимчасово окупованих територій, які знаходяться під окупацією останні десять років. Тож, керівництво ЗВО підтримує ОП як таку, що здатна підготувати кваліфікованих фахівців, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці та здатними вирішувати суспільні проблеми, як держави так і даного регіону в цілому.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі з авторами ВСО ЕГ переконалась, що цілі та програмні результати навчання враховують пропозиції стейкхолдерів. До розробки ОП «Соціологія» були залучені такі стейкхолдери: роботодавці (дослідницькі компанії, ГО, представники бізнесу та місцевого самоврядування), представники академічної спільноти, здобувачі вищої освіти, випускники (протокол засідання кафедри соціології № 10 від 31.05.2023 р., <http://surl.li/qjjur>). Роботодавці повідомили, що знаходяться на постійному зв'язку з гаранткою ОП, консультують з приводу нових компетентностей, які необхідні здобувачі на ринку праці в сучасних умовах, надають пропозиції щодо впровадження таких пропозицій при оновленні ОП. Так, директорка ТОВ «ОБК ЮА» Н. Нікітенко пропонувала розширення Soft Skills, які сприятимуть швидшій адаптації здобувачів до професійної діяльності. Голова громадської організації «Громадська ініціатива Луганщини» Т. Кіріллова повідомила про співпрацю, яка триває ще з 2015 року (проекти, дослідження), компетентність здобувачів та їхню високу затребуваність саме у даному регіоні, а також звертала увагу гарантки на високий попит компетентності медіації. Керівниця відділу територіального розвитку виконавчого комітету Старобільської міської ради Луганської області О. Квітко долучалася до засідань кафедри вносила пропозиції, а також запланувала ряд онлайн-лекцій з ОК 23. Членкиня робочої групи С. Хобта підкреслила наявність зв'язку з науковою спільнотою, постійну співпрацю з проф. Л. Сокурянською, включення її до складу групи розробників ОП та врахування зауважень, зокрема, залучення випускника інституту доц. М. Єніна як члена експертних комісій до консультування з приводу удосконалення ОП, комунікація з польським науковцем Т.Зарицьким, тощо. Згідно ВСО усі пропозиції здобувачів та випускників проаналізовано, а ті, які є доцільними та обґрунтованими враховано. На пропозицію випускників збільшено обсяг практичної підготовки ОК 28, ОК 29, ОК 30 з 15 до 18 кредитів ЕКТС та оновлено ОК 26, зокрема, за рахунок тем щодо медіації та фасилітації. Враховано такі пропозиції здобувачів: уточнення назви ОК 22 відповідно до змістової складової; розширення змісту ОК 26 з урахуванням нових методик медіації та фасилітації. Дана інформація була підтверджена на зустрічах зі здобувачами та випускниками. Під час зустрічі із стейкхолдерами було підтверджено, що вони у спілкуванні як з гаранткою ОП так і з адміністрацією інституту висловлюють свої побажання та потреби щодо навичок здобувачів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічей з адміністрацією, гаранткою, розробниками ОП, роботодавцями, відкритої зустрічі, а також за результатами аналізу ВСО було з'ясовано, що цілі ОП та програмні результати навчання (далі – ПРН) формувалися і оновлюються з урахуванням думки стейкхолдерів в академічному середовищі та професіоналів-практиків, щодо того, яким є стан сучасного ринку праці в галузі і які фахівці будуть більш конкурентоспроможними у таких умовах. На зустрічі з розробниками ОП було зазначено, що релокація ЗВО (в 2014р. з Луганська до Старобільська, в 2022р. зі Старобільська до Полтави, Миргорода та Лубнів), зміна обставин змушує відійти у бік універсальності програми і відмовитись від спеціальних курсів, пов'язаних з регіональним аналізом суспільства, просторовістю у бік більш загальних компетентностей, які є викликами сьогодення. Ректоркою ЗВО було зазначено, що унікальність ОП пов'язана з участю випускників у відбудові в майбутньому деокупованих територій та специфікою даного прикордонного регіону. Представники роботодавців відзначали, що саме такі компетентності та навички, які формує ОП є затребуваними зараз на ринку праці та будуть важливими у майбутньому для повоєнного відновлення держави та деокупованих територій. На відкритій зустрічі голова громадської ради Луганської обласної військової адміністрації С. Севрюк зазначив важливу роль співпраці гарантки та здобувачів даної ОП, а саме, у тій ситуації, в якій вони зараз знаходяться і налаштовані на подальшу та більш тісну співпрацю. Керівниця відділу супроводу і проведення проектів компанії ТОВ "Філдворк едженси" Г. Столярчук повідомила, що до неї звертаються за порадами з посилення практичної складової в ОП. Їх цікавить, що відбувається на даний момент на ринку маркетингових соціологічних досліджень, які тенденції зараз спостерігаються, якими навичками повинні володіти молоді соціологи, щоб бути затребуваними. На зустрічі з розробниками ОП С. Хобта зазначила, що при формуванні ПРН враховувався також досвід українських ОП, які реалізуються у ХНУ імені В.Н. Каразіна, КНУ імені Тараса Шевченка, НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», а також ОП в іноземних ЗВО – Варшавський університет (Варшава, Польща) та Карлтонського університету (Оттава, Канада).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт першого (бакалаврського) рівня в.о., галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 054 «Соціологія» затверджено наказом МОНУ № 371 від 04.03.2020 року. Аналіз опису ОП та матриць відповідності дозволяє пересвідчитися у наступному: 1) мету ОП сформульовано з урахуванням зазначеної у стандарті цілі; 2) ОП містить обов'язкові ОК, які передбачають засвоєння методів збору, обробки й аналізу соціологічної інформації («Методологія та методи соціологічних досліджень», «Якісні методи соціологічних досліджень», «Математичні методи та комп'ютерний аналіз соціологічних даних у кількісних дослідженнях», «Виробнича практика», «Переддипломна практика»); 3) Робочою групою ОП було додатково введено СКО9 та СК10 які досягаються завдяки відповідним ОК та сформульовано додаткові ПРН (ПРН13 і ПРН14). Так СКО9 забезпечено у ОК19, ОК25; СК10 досягається у ОК12, ОК17, ОК18, ОК19, ОК20, ОК21; 4) обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає стандарту; 5) вибіркова складова становить 60 кр. ЄКТС – 25%, що відповідає нормі; 6) ЗК, СК та ПРН, визначені стандартом для ОПП першого рівня в.о., у повному обсязі відображені в описі ОП та повною мірою забезпечуються обов'язковими ОК. Окрім ЗК, СК та ПРН, визначених стандартом, ОП формує додаткові 2 СК (СКО9 та СК10) та 2 ПРН (ПРН13 і ПРН14), визначені цією ОП, які відображають її специфіку у порівнянні з іншими ОП, а саме поглиблене вивчення просторової організації суспільства, регіональної системи України, специфіки прикордонних регіонів; здатності до визначення й аналізу потенційних загроз (інформаційних, економічних, політичних, військових, екологічних тощо) національним інтересам у різних сферах суспільного життя. 7) атестація здобувачів в. о. здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає стандарту. ОП отримала 5 позитивних рецензій від експертів соціологічної галузі та організацій, які спеціалізуються на проведенні соціологічних досліджень, в яких наголошено на високій якості, актуальності ОП та її відповідності стандарту в. о. На підставі вище викладеного, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Соціологія» відповідає стандарту, дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом в. о. за спеціальністю 054 «Соціологія» для першого рівня ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Зацікавленість адміністрації ЗВО і роботодавців у розвитку ОП. 2. Співпраця зі стейкхолдерами має тривалий та реальний характер. Стейкхолдери вбачають потенціал у цій ОП та затребуваність даних фахівців сьогодні та в майбутньому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час акредитаційної експертизи на зустрічі з адміністративним персоналом, випускниками та роботодавцями було зазначено, важливість вирішення і подолання наслідків та викликів, які виникли в результаті воєнних дій, окупації. ЕГ рекомендуємо підсилити особливість даної ОП через орієнтацію на відновлення, постконфліктне врегулювання, медіацію тощо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП за підкритеріями: 1.1., адже ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО; 1.2., адже цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, співпраця зі стейкхолдерами має тривалий та реальний характер, стейкхолдери вбачають потенціал у даній ОП та затребуваність її випускників; 1.4., адже ОП дозволяє досягти визначених відповідним стандартом вищої освіти ПРН; відповідність значною мірою за підкритерієм: 1.3., адже цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних українських та іноземних освітніх програм. Втім ЕГ для підсилення особливості даної ОП рекомендує вирізнити ПРН на відновлення, постконфліктне врегулювання, медіацію тощо. Враховуючи відсутність взірцевих практик, ЕГ дійшла висновку щодо відповідності ОП рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг даної ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за ОП "Соціологія" - 180 кредитів ЄКТС. На дисципліни за вибором відводиться 60 кредитів ЄКТС. Такий розподіл відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 054 "Соціологія" для першого (бакалаврського) рівня і забезпечує оптимальне навчальне навантаження. ОП заочною формою навчання розрахована на 3 роки 10 міс. 68,7% обсягу ОНП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП "Соціологія" в цілому відповідає предметній області 054 "Соціологія" відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 054 "Соціологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОП складається з потужного теоретичного блоку (зокрема ОК 13 Теоретична соціологія містить 16 кредитів ЄКТС). Унікальність та особливість ОП, яка, за словами розробників самої ОП, полягає в поглибленому вивченні просторової організації суспільства, регіональної системи України, специфіки прикордонних регіонів; у формуванні здатності до визначення й аналізу потенційних загроз (інформаційних, економічних, політичних, військових, екологічних тощо) національним інтересам у різних сферах суспільного життя, забезпечується тільки ОК 19 Соціологія просторовості та прикордоння (6 кредитів ЄКТС) та ОК 25 Соціологія національної безпеки та війни (6 кредитів ЄКТС). Навички й компетентності володіння методами збору й аналізу соціологічної інформації забезпечуються трьома ОК: ОК 15 Методологія та методи соціологічних досліджень; ОК 16 Якісні методи соціологічних досліджень; ОК 22 Математичні методи та комп'ютерний аналіз даних у кількісних дослідженнях. Теоретична підготовка поєднується з формуванням практичних навичок за рахунок соціологічних практик (ОК 28 Ознайомча практика, ОК 29 Виробнича практика, ОК 30 Переддипломна практика).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ дійшла висновку, що перелік і зміст ОК ОП відповідають предметній області спеціальності 054 "Соціологія". Цілі навчання співпадають зі сформованими цілями та теоретичним змістом Стандарту: "...підготовка фахівців, які володіють сучасним соціологічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними

для розв'язання складних задач та практичних проблем соціології; теоретичний зміст предметної області: соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівнях. Перелік вибіркових дисциплін (п'ять дисциплін з циклу загальної підготовки та п'ятнадцять – із циклу спеціальної (фахової) підготовки) певною мірою посилюють особливість даної ОП за рахунок ОК Мілітарна історія України, Соціологічні студії міграції та вимушених переселень. На думку ЕГ при черговому перегляді ОП слід посили її обов'язкову частину ОК, які були б пов'язані з вирішенням проблем постконфліктних територій та медіації, що на зустрічах було запропоновано як з боку здобувачів, так і роботодавців. Крім того, такі зміни нададуть можливість чіткіше відобразити оригінальність ОП, її регіональний контекст. Наявність дисциплін гуманітарного спрямування в ОП обґрунтована цілями ОП і програмними РН. Дана ОП не є міждисциплінарною.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

На даній ОП наявні документи (Положення), що регламентують процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача: Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/nhnun>, Положення про індивідуальний графік <http://surl.li/qcmgj>, процедура формування переліку та вибору дисциплін вільного вибору <http://surl.li/qcvzh>, (<http://surl.li/niclw>). Обсяг вибіркових ОК становить 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОП. Здобувач має можливість обрати місце практики на підставі індивідуальної угоди з базою практики або з наявного переліку договорів про співпрацю https://luguniv.edu.ua/?page_id=11078; а також певною мірою тему кваліфікаційної роботи та її керівника. На зустрічі з ЕГ здобувачі переважно говорили про призначення, а не вибір ними тем кваліфікаційних та курсових робіт. Але й не розглядали таку ситуацію як негативну чи неконструктивну. Формування індивідуальної траєкторії на даній ОП реалізується через можливість навчання за індивідуальним графіком (чим користується значна кількість здобувачів даної ОП. Завідувачем кафедри філософії та соціології І.Кононовим на зустрічі з ЕГ було зазначено, що переважна більшість першого та другого курсу - учасники бойових дій); результатів неформальної освіти, підтверджених сертифікатами та наданими додатковими доказами фактичної реалізації даного процесу; участь у гостьових лекціях, науково-практичних конференціях здобувачів; через право на академічну відпустку. Процес вибору здобувачами дисциплін (фахових та тих, які забезпечують компетенції Soft Skills) супроводжують гарант ОП і тьютор. Термін "тьютор" регулярно використовується в ОП та ВСО, але здобувачі не змогли чітко пояснити, хто такий тьютор та які його функціональні обов'язки. Здобувачі даної ОП можуть обирати також навчальні дисципліни, запропоновані для інших рівнів вищої освіти, але таких випадків на даній ОП не було. Здобувачі заповнюють Google-форми з переліком дисциплін вільного вибору. Якщо дисципліна з переліку тих, що забезпечують компетентності Soft Skills, не набрала 10 бажаних, відбувається повторний вибір серед дисциплін, які набрали таку кількість. На фахові вибіркові дисципліни обмежень у кількості здобувачів немає. Здобувачі на зустрічах підтвердили, що ознайомлені з процедурою вибору дисциплін та те, що така процедура дійсно реалізується в ЗВО. Функціонування даної процедури в Університеті підтвердили викладачі та завідувач навчального відділу, який координує процес вибору дисциплін в Університеті.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Дана ОП в якості практичної підготовки передбачає три види практик та Виконання кваліфікаційної роботи, загальний обсяг яких складає 25,5 кредитів ЄКТС: ОК 28 Ознайомча практика (3 кредити ЄКТС), ОК 29 Виробничча практика (9 кредитів ЄКТС), ОК 30 Переддипломна практики (6 кредитів ЄКТС), ОК 27 Виконання кваліфікаційної роботи (7,5 кредитів ЄКТС). Практична підготовка здобувачів вищої освіти, на думку гаранта та завідувача кафедри, має за мету набуття здобувачем професійних навичок і вмінь для подальшого використання їх у реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати власні знання та застосовувати їх у практичній діяльності. Практична підготовка здобувачів регламентується наявними Положеннями про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ЗВО та процедурою організації та проведення практики. Практична підготовка здобувачів ОП відбувається на базах практик, з якими підписані угоди про співпрацю. Здобувачі також самостійно можуть пропонувати бази практик, що вони підтвердили на зустрічі з ЕГ. На ОП передбачено переддипломну практику в сьомому семестрі, а в навчальному плані (як денної, так і заочної форми навчання) в розділі III «Практика» зазначено, що в сьомому семестрі передбачено комплексну соціологічну практику, водночас у розділі IV «План навчального процесу» назва практики в сьомому семестрі відповідає назві в ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В межах реалізації ОП передбачається набуття здобувачами соціальних компетентностей (Soft Skills), необхідних сучасному фахівцю. Відповідно до рекомендацій стейкхолдерів, зокрема директора ТОВ «ОБК.юа», за рішенням

кафедри філософії і соціології Soft Skills є обов'язковим елементом підготовки за всіма ОК, що зафіксовано в силабусах. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок: здатність самостійно навчатись впродовж життя, працювати в команді, налагоджувати міжособистісну взаємодію, бути критичним та самокритичним, мати комунікативні навички (спілкування державною та іноземною мовами), бути толерантними та поважати різноманітність і мультикультурність, вміти прогнозувати, проявляти медіаграмотність, гнучкість та вміння вирішувати складні проблеми, швидко адаптуватись до змін, проявляти лідерські навички, генерувати нові ідеї, вміти формувати власну думку та ухвалювати рішення, застосовувати презентаційні навички. Формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок, зі слів викладачів, які забезпечують реалізацію даної ОП, здійснюється за допомогою таких форм: написання есеїв, творчих робіт, аналіз сайтів, самостійна робота. Викладачі на зустрічах з ЕГ повідомили про те, що вбачають необхідність розвитку таких соціальних компетентностей, як аналітичне мислення, комунікативність, вміння легко адаптуватись до нових, в тому числі складних та непередбачуваних умов, зокрема, психологічна адаптація. Вагомість та важливість саме таких компетентностей для даної ОП підтвердили на очних зустрічах, як стейкхолдери, так і самі здобувачі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих ОК ОП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти в ЗВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. Трудомісткість навчальної роботи здобувачів вищої освіти обчислюється в кредитах ЄКТС. На семестр відводиться 30 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС – 7200 академічних годин, з яких: лекцій – 1156 год., практичних і семінарських занять – 1428 год., самостійної роботи – 4616 год.). Аналіз ОП та НП (редакція 2023 року), нормативних документів та інформації офіційного сайту Університету, результати зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти, дозволяють зазначити те, що загалом обсяг ОП та окремих ОК відображає фактичне навантаження здобувачів, і є достатнім для досягнення цілей та ПРН. За ініціативою відділу управління якістю освітньої діяльності проводяться опитування здобувачів за допомогою Google form щодо вивчення їх задоволеності якістю освітнього процесу, зокрема, навчальним навантаженням, організацією самостійної роботи. Проблем з навчальним навантаженням, його розподілом тощо, здобувачі на зустрічах не відзначали.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти на даній ОП відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Представники баз практик підтверджують зацікавленість у спеціалістах соціологах, підтверджують їхню достатню підготовку та фаховість у виконанні функціональних обов'язків, в тому числі на суміжних з соціологами посадах. Наявна співпраця з роботодавцями забезпечує здобувачам не тільки бази практики, а й надає пропозиції щодо подальшого працевлаштування

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Лише незначним чином за рахунок двох обов'язкових та двох дисциплін на вибір проявляється специфіка, особливість та регіональність ОП. А слід звернути увагу на те, що, зі слів адміністрації, на ЗВО взагалі, і на випускників даної ОП зокрема, покладається велика надія з відродження нині окупованих територій Луганської області, оскільки це єдиний університет області, який зберігся після двох релокацій та втримав біля 80% свого довоєнного персоналу. ЕГ рекомендує переглянути та переформувати цілі ОП відповідно до особливості двічі релокованого університету, який планує повернутись на деокуповані території. Посилити, як обов'язкову, так і вибіркочку частину дисциплінами, вивчення яких спрямовано, зокрема, на аналіз поствоєнних соціальних, кон'юнктурних, соціально-психологічних, міжкультурних та міжетнічних проблем, питань демографічної ситуації

та таких, що пов'язані з поверненням внутрішньо- та зовнішньопереміщених осіб, перегляду специфіки навчального-виховного процесу регіону, аналізу соціально-психологічних та фізіологічних поствоєнних травм, врахування їх при відновленні ринку праці, залученні міжнародних фінансових фондів, їх розподілу через написання проєктів, вивчення досвіду аналізу та відновлення деокупованих територій тощо. Впорядкувати види практик в ОП, розділі III навчального плану та розділі IV Плану навчального процесу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом відповідає вимогам Критерію 2. Підкритерій 2.1. та 2.2. відповідають вимогам. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, що відповідає вимогам підкритерію 2.3 . ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір дисциплін, індивідуальний графік, але рекомендовано включити до ОП ОК, які б забезпечували тематику поствоєнного відновлення Луганського регіону, що частково відповідає підкритерію 2.4. ОП передбачає практичну підготовку, яка сприяє подальшій професійній діяльності, що відповідає підкритерію 2.5. ОП передбачає набуття соціальних навичок, які реалізуються через низку ОК, що відповідає підкритерію 2.6. Професійний стандарт за спеціальністю «Соціологія» відсутній, що відповідає підкритерію. 2.7. Обсяг ОП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, що аргументовано у відповідному підкритерії; 2.8. Підготовка здобувачів ОП за дуальною формою не здійснюється і наразі не планується, що відповідає підкритерію 2.9.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання у ЗВО, в тому числі і на ОП «Соціологія», розміщені на офіційному сайті ЗВО у закладці "Інформація вступникам" https://luguniv.edu.ua/?page_id=4271. Дана сторінка добре структурована та зрозуміла у навігації. На ній розміщено інформацію про правила прийому, спеціальності та освітні програми, кваліфікації, перелік документів для вступу, порядок прийому, зміни до порядку прийому, документи для пільгових категорій, інформація для вступників з тимчасово окупованих територій (ТОТ) Донбасу та Криму й особливо небезпечних територій (ОНТ), НМТ тощо. У закладці спеціальності та ОП розміщена інформація для вступників на базі повної загальної середньої освіти <http://surl.li/qcqer>. Наявні програми та графіки вступних випробувань, інформація про вартість навчання, про написання мотиваційного листа, перелік вагових коефіцієнтів оцінок предметів НМТ тощо. Ознайомлення з правилами прийому на 2023 р. засвідчило, що вони не містять дискримінаційних положень. На зустрічі з адміністрацією директор інституту розповів про те, що на сайті університету для вступників розміщується вся інформація необхідна для вступу. Окрім того, інформація активно просувається соціальними мережами Facebook, Instagram, регулярно проводяться онлайн-Дні відкритих дверей. Здобувачі на зустрічі повідомили, що дізнавалися про ОП з різних джерел: у школі, адже ЗВО проводив профорієнтацію роботу, де розповідали про сам ЗВО, правила прийому; від друзів; з сайту ЗВО, з Telegram каналу. Відповідальний секретар приймальної комісії під час зустрічі зазначила, що щорічно в ЗВО реалізується програма профорієнтаційних заходів, як онлайн так і офлайн з виїздами, переважно це директори інститутів, а також здобувачі, та інформування соціальними мережами. Також на зустрічах було зазначено, що на даній ОП складнощів при вступі не виникало.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у 2023 р. складено з урахуванням Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році <http://surl.li/fzzhd> і затверджені наказом ректора від 28.04.2023 р. № 46-ОД <http://surl.li/qmqkl>. Правила прийому на навчання за ОП «Соціологія» дійсно враховують особливості самої ОП. Вступ на бакалаврат ОП «Соціологія» у 2023 році на базі повної загальної середньої освіти здійснювався на основі сертифікатів ЗНО 2020 р., 2021 р. або НМТ 2022 р., 2023 р. і Мотиваційного листа <http://surl.li/qcqer>.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/mdhji> і процедура визнання результатів навчання, отриманих шляхом формальної освіти <http://surl.li/qnryw>, Положення про міжнародну академічну мобільність учасників освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/rpumg>, Положення про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу <http://surl.li/rpuns>. На зустрічі із адміністративним персоналом начальниця відділу міжнародних зв'язків повідомила про те, що міжнародні програми мобільності реалізуються відповідно до угод про співпрацю (здобувачі беруть участь у таких програмах. Проте на даній ОП наразі немає таких здобувачів. Зазвичай інформація про можливості академічної мобільності розміщується на сайті ЗВО, а також щотижня, по понеділках на засіданнях ректорату доноситься до всіх директорів інститутів, які мають розповсюдити її серед працівників своїх структурних підрозділів. З даною метою використовується також групи та сторінки в соціальній мережі Facebook.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко визначеним і затвердженим згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти та процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Ці документи є доступним та опублікованим у відкритому доступі за посиланнями: <http://surl.li/mdhji>, <http://surl.li/qnryw>. На ОП поширеною є практика часткового визнання та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, зокрема, зарахування окремих тем ОК. Так, трьом здобувачам першого курсу за результатами участі в Школі «Академічної доброчесності» було перезараховано тему «Обов'язок та совість в діяльності соціолога» за ОК 14. Здобувачеві третього курсу за результатами участі в тренінгу «Демократія: від теорії до практики» було перезараховано тему «Правові реформи та громадська думка» за ОК 20. Двом здобувачам третього курсу за результатами участі в тренінгу «Культурне та соціальне різноманіття: досвід та практика» було перезараховано тему «Особливості міжкультурної комунікації в сучасному світі» за ОК 18. Здобувачам четвертого курсу за результатами участі у воркшопі «Збережи себе» було перезараховано тему «Стійкість суспільства як складова національної безпеки» за ОК 25. Відповідні сертифікати розміщено за посиланням <http://surl.li/qjpts>. Також, як додаткові докази, було надано документи, що відображають процес Визнання результатів неформальної освіти (Файл 7 з Додатків) (Розпорядження №14 від 19.12.2023, заяви здобувачів на ім'я директора інституту, сертифікати здобувачів, декларації про попереднє навчання здобувачів, Протокол №1 засідання комісії інституту соціальних та гуманітарних наук щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної або/та інформальної освіти від 19 грудня 2023р.) та Визнання результатів неформальної освіти (Файл 8 з Додатків) (Розпорядження №3 від 16.02.2024, заяви здобувачів на ім'я директора інституту, сертифікати здобувачів, декларації про попереднє навчання здобувачів, Протокол №1 засідання комісії інституту соціальних та гуманітарних наук щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної або/та інформальної освіти від 16 лютого 2024р.). Дана інформація була підтверджена самими здобувачами на зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Дійсна практика визнання та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також обізнаність здобувачів щодо цієї процедури. 2. Добре налагоджений процес профорієнтаційної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачі даної ОП недостатньо залучені до міжнародної академічної мобільності. З врахуванням обставин та викликів сьогодення з 2024/2025 року проаналізувати можливості реалізації внутрішньої академічної мобільності та міжнародної академічної мобільності, в тому числі, й у дистанційному форматі; налагодити інформування здобувачів вищої освіти щодо програм академічної мобільності та можливостей перезарахування результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Соціологія» повністю відповідає вимогам підкритеріїв 3.1, 3.2 та 3.4 критерію 3. А саме: чіткість, зрозумілість, відсутність дискримінаційних положень в правилах прийому на навчання за ОП, врахування її особливостей, добре налагоджений процес профорієнтаційної роботи; чіткість правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, дійсна практика визнання та ознайомленість здобувачів з процедурою, відповідність у значному ступені за підкритерієм: 3.3, адже наявні чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в тому числі під час академічної мобільності, однак дана ОП немає залучених здобувачів до міжнародної академічної мобільності; Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3, повну відповідність 3.1, 3.2 та 3.3 підкритеріїв та відсутність взірцевих практик, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП «Соціологія» рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Формами навчальної роботи на даній ОП є лекції, групові та індивідуальні заняття, консультації, що було підтверджено, на зустрічах ЕГ, як з викладачами, так і зі здобувачами вищої освіти. Використовуються такі методи, як моделювання професійної ситуації, дискусія, робота в групах, тренінги, есеї, аналіз сайтів. Зокрема, гарантка ОП К.Котеленець зазначила на зустрічі з ЕГ, що використовує тренінги у викладанні дисциплін, проводить окремі тренінги з актуальних проблем сьогодення, навички проведення яких вона отримала за під час стажувань, підвищень кваліфікації. Переважно навчальні заняття та консультації на даній ОП відбуваються за допомогою Google Meet та Telegram. Використовується платформа дистанційного навчання Moodle. Огляд платформи після відкриття доступу членам ЕГ продемонстрував наявність тем лекцій, силабусів навчальних дисциплін. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що вони не пропонують власні теми курсових і кваліфікаційних робіт, не проявляють ініціативи щодо вибору керівників кваліфікаційних робіт. При цьому не відзначали даний факт, як негативний. Здобувачі мають змогу навчатися за індивідуальним графіком, самостійно обирати базу практики. Принципи академічної свободи закріплені у відповідних положеннях про організацію освітнього процесу в ЗВО. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі відзначили, що можуть виражати свою думку щодо задоволеності навчальним процесом або змістом ОП, але наразі їх все задовольняє. Випускники ОП входять до складу робочої групи ОП, вносять пропозиції та ініціюють зміни до ОП. Дотримано академічну свободу також викладачів. Зокрема, за результатами обговорень результатів стажувань, підвищення кваліфікації (в першу чергу міжнародного досвіду завідувача кафедри філософії і соціології І. Кононова, який перебуває зараз у Карлтонському університеті (Оттава, Канада) викладачами впроваджуються нові підходи, методи та форми в навчанні, вносяться зміни до робочих програм. У межах кожного ОК проводяться опитування за допомогою Google forms здобувачів щодо їх запитів/потреб у навчанні, оцінок якості навчання. Дані опитувань наводяться тільки у формі відсотків за відповідями, без аналізу, рекомендацій. Обговорення на зустрічах ЕГ зі здобувачами засвідчило їхню поінформованість про наявність та зміст процедур для оскарження результатів семестрового контролю, вирішення конфліктних ситуацій, перескладання ОК, врахування результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті; участь у опитуванні щодо аспектів навчального процесу, задоволеність методами навчання та викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається на початку вивчення кожного ОК. Викладачі презентують робочу програму, силабус, знайомлять з цілями, політикою та засобами й методами навчального процесу. Дана інформація була підтверджена на зустрічі ЕГ зі здобувачами. Інформаційний супровід навчального процесу відбувається за допомогою Освітнього порталу Університету <http://surl.li/biknv>, який забезпечує умови для надання послуг і сервісів, необхідних для освітнього процесу й реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. На ньому розміщено навчально-методичний комплекс кожного ОК (силабус, список наукових та навчально-методичних джерел, освітній контент теоретичного й практичного блоків, самостійної роботи, блоку контролю та критерії оцінювання). Гаранткою за допомогою відеотрансляції було продемонстровано зміст порталу, оскільки навіть за гостьовим паролем змісту дисциплін, навчально-методичного забезпечення перевірити не було технічної можливості. Здобувачі мають вільний доступ до всіх положень і процедур, що регламентують освітній процес. Результати опитування здобувачів вищої освіти засвідчили задоволення поінформованістю щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, прозорістю і чесністю оцінювання отриманих знань.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП, за словами Грантки К.Котеленець та завідувача кафедри філософії та соціології І.Кононова, ґрунтується на принципі інтеграції навчальної й науково-дослідницької діяльності, задекларованому в Положенні про організацію освітнього процесу в ЗВО. Інтеграція навчання й наукових досліджень втілюється через участь здобувачів у щорічних Днях науки, у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах наукових робіт, тренінгах тощо. Здобувачі мають можливість постійно отримувати наукову інформацію: бібліографія наукових джерел у межах ОК, цифровий репозитарій ЗВО; ОК Виробнича практика та ОК Переддипломна практика допомагають здобувачам отримати дослідницький досвід. Здобувачі мають змогу долучитись до виконання досліджень, які проводять бази практик; в межах реалізації наукових проєктів кафедри (проєкт «Масова свідомість у зоні військових конфліктів на Донбасі», проєкт «Особливості здійснення публічного адміністрування на території Донецької та Луганської областей» (реалізовується ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»). Поєднання навчання і досліджень на ОП забезпечується також шляхом виконання курсових та кваліфікаційних робіт. На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили свою задоволеність роботою на всіх базах практик. Під час проходження таких практик відбувається також отримання та удосконалення навичок проведення соціологічних досліджень, обробки та аналізу їх даних.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зустріч ЕГ з викладачами засвідчила, що перегляд та оновлення робочих програм за ОК відбувається щорічно з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик у соціологічній галузі, участі у міжнародних та українських заходах, стажувань НПП. Підставами для перегляду змісту ОК є також рекомендації здобувачів вищої освіти та зовнішніх стейкхолдерів. Оновлення ОК здійснюється щорічно з урахуванням досягнень і сучасних практик у соціології відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/nhnnun>), Положення про робочу програму ОК (<http://surl.li/nific>), процедур оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї (<http://surl.li/niipd>), розроблення й затвердження робочої програми ОК (<http://surl.li/qpowb>). Наприклад, К.Котеленець, С.Хобта пройшли підвищення кваліфікації у ТОВ ФЛІДВОРК ЕДЖЕНСІ «Технологія соціологічного дослідження: сучасна практика дослідницької агенції», за результатами якого до ОК 15, ОК 16, ОК 22 додані кейси з роботи ТОВ щодо опитувань F2F, CATI, FGD, IDI, тестування; враховано в методичних рекомендаціях до практик. Ю.Нужна, А.Гоць, І. Журба пройшли підвищення кваліфікації за програмою «Філософські студії в контексті постсучасних знань: теорія, методологія, методика (Кропивницький, 2023), у результаті чого оновлено теми щодо сучасної філософії (ОК 4, ОК 6). К.Котеленець пройшла підвищення кваліфікації «Розумію: курс з психолого-емоційної підтримки» (Київ, 2023), отримала сертифікат «Молодіжна робота. Інформована про травму» (Київ, 2023), взяла участь у міжнародній конференції «Війна. Психотерапія травми» (Львів, 2023) й імплементувала набуті знання в ОК Соціально-психологічна підтримка інтерв'юєрів під час війни (за вибором). І.Кононов., пройшовши стажування в ХНУ імені В.Н.Каразіна (2020) доповнив ОК 10 здобутками соціологів Сходу України; взяв участь у дискусіях про війну в Panel on the War in Ukraine at FPA's Grad Research Conference (Canada, 2023), Conference on Democracy and Foreign Policy in an Era of Uncertainty (Canada, 2023), XVIII Zjazd Socjologiczny (Poland, 2022), у результаті чого було вдосконалено ОК 25. За результатами тренінгу «Базові правила інформаційної безпеки» (Полтава, 2023), у якому взяли участь всі члени кафедри, в ОК 12, ОК 25 розширено зміст щодо медіаграмотності та забезпечення інформаційної безпеки. Члени кафедри філософії та соціології отримали сертифікати «Школи академічної доброчесності» (Полтава, 2023), І.Журба пройшов навчання «ChatGPT Штучний інтелект і питання доброчесності» (Київ, 2023). Про впровадження наукових досягнень до оновлення змісту ОК НПП повідомили на зустрічах з ЕГ.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Викладачі та здобувачі мають можливість отримати безкоштовний доступ до баз даних Elsevier, Web of Science, Research4Life <http://surl.li/ggiiv>. Кафедрою філософії та соціології створюється можливість інтернаціоналізації навчання через організацію відкритих лекцій для здобувачів вищої освіти з професорами іноземних закладав вищої освіти: Дарона Аджемоглу, професора Массачусетського технологічного інституту; Нізам уль Хака (Nizam ul Haq), спеціаліста з розвитку молоді асоціації «Youth association for development» (Пакистан), лекція «Gender differentiation in Islamic society; Л.Проценко, соціологині, аналітикині відділу регіонального розвитку у Region Kalmar län (Швеція), лекція «Інструменти аналізу та візуалізації показників регіонального розвитку (на прикладі Швеції)», тощо. Завідувач кафедри філософії та соціології І.Кононов наразі є запрошеним професором Карлтонського університету (Оттава, Канада), учасником Interdisciplinary Laboratory Badań Wojny w Ukrainie (Краків, Польща). Списки рекомендованої літератури в силабусах ОК містять зарубіжні джерела. Викладачі кафедри філософії та соціології мають високий рівень знання англійської мови (що підтверджується міжнародними сертифікатами) для участі в міжнародних проєктах, написання статей та ведення занять англійською мовою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активне та регулярне обговорення результатів стажувань та підвищень кваліфікації на засіданнях кафедри філософії та соціології, впровадження їх результатів до навчального процесу, зокрема, щодо методів та форм навчання, тем навчальних дисциплін та курсових і кваліфікаційних робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В ЗВО використовується навчальна платформа Moodle. Втім, відсутні навчально-методичні матеріали, зокрема, за дисципліною Методологія та методи соціологічного дослідження, яку ЕГ змогла оглянути через вхід та відеодемонстрацію Гарантки ОП. Особливо актуальною наявність таких матеріалів є за умов онлайн форми навчання, зокрема, для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком. ЕГ рекомендує до початку 2024/2025 року наповнити навчально-методичними матеріалами за навчальними дисциплінами платформу Moodle. Не дивлячись на те, що пріоритетним напрямом стратегічного розвитку Університету на 2019-2025 рр. є активна інтеграція до світового освітнього й наукового простору, рівень інтернаціоналізації здобувачів на даній ОП не є достатнім, що самі розробники ОП в ВСО також зазначають як недолік. Так, міжнародна діяльність здобувачів вищої освіти не має системного характеру та виражена тільки участю у відкритих лекціях професорів іноземних закладів вищої освіти. Здобувачі ОП «Соціологія» не брали участь у програмах академічної мобільності. ЕГ рекомендує залучати здобувачів до написання заявок, грантів на освітньо-наукові проекти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП «Соціологія» ґрунтується на студентоцентрованому підході та принципах академічної свободи. Форми та методи навчання і викладання є сприятливими для досягнення заявлених в ОП цілей. Всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Навчальний процес є практико-орієнтованим. Можна констатувати, що освітня діяльність на ОП відповідає підкритерію 4.4, значною мірою відповідає підкритеріям 4.1, 4.2 та 4.3, та частково відповідає підкритерію 4.5, оскільки, незважаючи на активну міжнародну діяльність завідувача кафедри, здобувачі вищої освіти не беруть участь у міжнародній академічній мобільності. Виявлені і зазначені недоліки є такими, що суттєво не впливають на якість освітнього процесу на даній ОП, проте, подальше їх ігнорування може спричинити погіршення якості ОП. Таким чином, ЕГ вважає, що практика реалізації ОП «Соціологія» має рівень відповідності «В» за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та система оцінювання формуються відповідно до загальної специфіки ОП та особливостей окремих ОК. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/nhnun> форми контрольних заходів відображено в ОП, навчальному плані та силабусах ОК. Згідно з Положенням контрольні заходи передбачають поточний, семестровий і підсумковий контроль. У межах поточного контролю використовуються усні, письмові та комп'ютерне тестування. Семестровий контроль здійснюється у формі заліку або іспиту. Підсумковий бал семестру складається з суми балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру за всіма видами робіт за ОК. Підсумковий бал семестру виставляє викладач на підсумковому занятті за 100-бальною шкалою. Здобувачі вищої освіти можуть відслідковувати процес накопичення балів за ОК на освітньому порталі. Також в Університеті розроблено положення, які регламентують форми контрольних заходів: Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти <http://surl.li/qircx>, Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти <http://surl.li/nigll>, процедура підсумкової атестації здобувачів вищої освіти <http://surl.li/qpnux>. Як результати опитувань, що проводяться відділом управління якості освітньої діяльності, так і обговорення зі здобувачами вищої освіти на зустрічі з ЕГ підтвердили чіткість та

зрозумілість критеріїв оцінювання. Також здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили, що викладачі на перших заняттях інформують їх про форму оцінювання та форму контрольних заходів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти на даній ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти 054 "Соціологія". Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. В межах Університету атестація здобувачів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні <http://surl.li/nigll> і процедурою підсумкової атестації здобувачів вищої освіти <https://luguniv.edu.ua/wp>. Крім того, як підтвердили на зустрічі з ЕГ НПП, на ОП є графік термінів проведення контрольних заходів, який складається заступником директора з навчальної роботи, а тьютор розміщує його на освітньому порталі. Також завідувач кафедри ознайомлює з ним НПП на засіданні кафедри філософії та соціології, а далі викладачі передають інформацію здобувачам на початку навчального року, зокрема, через оприлюднення в групах здобувачів в месенджері Телеграм.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ на зустрічах пересвідчилося у наявності в Університеті (та ознайомленні з ними здобувачів) процедур оскарження результатів семестрового контролю <http://surl.li/qcprc>; проведення факультативних занять для повторного оцінювання ОК <http://surl.li/qispu>; перескладання ОК <http://surl.li/qispij>; реалізація положень Антикорупційної програми <http://surl.li/qcptr>; Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <http://surl.li/nihhg>. Для врегулювання конфлікту інтересів застосовується також процедура вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву <http://surl.li/niilq>; процедура оцінювання якості викладання ОК <http://surl.li/niitl>. Результати опитування здобувачів вищої освіти відділом управління якістю освітньої діяльності засвідчили відсутність конфліктних ситуацій на даній ОП під час освітньої діяльності. За період реалізації ОП, за словами здобувачів, під час проведення контрольних заходів конфліктів не виникало. Завідувач кафедри філософії та соціології прокоментував випадок, коли здобувач не здав вчасно необхідні контрольні заходи, не набрав необхідної кількості балів і, хоча йому надавалась можливість відповідно до Порядку повторного проходження контрольних заходів та процедури перескладання ОК <http://surl.li/qispij> повторної перездачі дисципліни, він нею не скористався та був відрахований за невиконання індивідуального плану. Випадків оскарження здобувачами процедур та результатів проведення контрольних заходів на ОП, за словами здобувачів, не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <http://surl.li/nihhg>; процедури дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/niefr>: інформування здобувачів на початку навчання про сутність та принципи академічної доброчесності, про відповідальність за порушення її норм; перевірка кваліфікаційних робіт на академічний плагіат за допомогою спеціалізованих програмних засобів, зокрема до січня 2024 р. в Університеті використовувався сервіс Unicheck, а з січня 2024 р. – програма детектору плагіату Plagiarism Detector; експертна оцінка щодо відсутності/наявності академічного плагіату в наукових та кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти, яку здійснює відповідальна особа на кафедрі з питань етики та академічної доброчесності згідно з процедурою перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти <http://surl.li/qrrwu>. Здобувачі на зустрічі не змогли повідомити, хто саме на їхній ОП відповідає за перевірку робіт на запозичення. В ЗВО функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності, Школа академічної доброчесності, як спільний проект бібліотеки, відділу аспірантури й відділу управління якістю освітньої діяльності, до участі в яких, зокрема, долучались і здобувачі даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність Школи академічної доброчесності, яка є спільним проектом бібліотеки, відділу аспірантури і відділу управління якістю освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує на початок 2024/2025 року відповідальному по кафедрі за перевірку кваліфікаційних робіт на наявність запозичень на постійній основі здійснювати інформування здобувачів вищої освіти щодо процедури перевірки кваліфікаційних та інших робіт на плагіат з метою дотримання норм академічної доброчесності, оскільки здобувачі не змогли надати інформацію про деталі даної процедури.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів в Університеті визначені відповідними внутрішніми нормативними документами, до яких всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ. В ЗВО популяризуються принципи академічної доброчесності, кваліфікаційні роботи здобувачів перевіряються на наявність академічного плагіату. Освітня діяльність на ОП повністю відповідає підкритеріям 5.1, 5.2 та 5.3, та значною мірою відповідає підкритеріям 5.4. Виявлені несуттєві недоліки, які можуть бути усунулені протягом найближчого часу. ЕГ дійшла висновку, що практика реалізації ОП «Соціологія» має рівень відповідності «В» за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підготовку здобувачів на ОП здійснюють НПП, які мають відповідний рівень академічної та професійної кваліфікації. ОП забезпечують 2 доктори наук (1 д.соц.н, 1 д.іст.н.), 8 кандидатів наук (3 – к.соц.н, 1 – к.філос.н., 1 – к.фіз-мат.н., 2 – к.пед.н., 1 – к.філол.н.) і 1 особа без наукового ступеню (викладач англійської мови). Науково-педагогічні працівники на даній ОП мають стаж роботи від 7 до 42 років. Аналіз відомостей ВСО, зустріч з академічним персоналом і гаранткою ОП дали змогу встановити відповідність викладачів ОК, які вони читають. Під час бесіди з гаранткою ОП було уточнено інформацію щодо доцільності залучення викладача англійської мови без наукового ступеня. З її слів було встановлено, що даний викладач систематично стажується за кордоном, допомагає вчитувати англійські наукові тексти колегам, володіє фаховими англійськими термінами з соціології. Втім, аналіз ВСО демонструє, що міжнародне стажування у 2022 році «Нові та інноваційні методи навчання», де програма стажування сконцентрована на вивченні систем вищої освіти Європи та Польщі, а також нових та інноваційних методів навчання, не містить компетентностей у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. На зустрічі здобувачі повідомили, що задоволені викладанням англійської мови, але їм бракує термінології англійської мови з соціології та більшого використання англійських текстів. Згідно з інформацією, що представлена у Таблиці 2., ВСО НПП, які долучені до викладання на цій ОП, публікуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science (О.Набока, С.Хобта, І.Кононов, О.Тоїчкіна, М.Семенов, Т.Полулященко), проходять підвищення кваліфікації в Україні та закордоном. Втім викладання ОК8, ОК5 та ОК3 забезпечують викладачі які мають недоброчесні/сумнівні/«фейкові» підвищення кваліфікації, про що є інформація у відкритому доступі: <http://surl.li/rkiqr>. НПП даної ОП беруть участь у міжнародних проєктах, тренінгах і конференціях, видають власні посібники та монографії. Аналіз Таблиці 2. ВСО, інформація в розділі «Кафедра філософії та соціології» https://luguniv.edu.ua/?page_id=11078 в закладці Навчально-наукового інституту соціальних і гуманітарних наук на сайті ЗВО і зустрічі дали змогу встановити, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації представленої ОП, загалом забезпечує досягнення визначених цілей та результатів навчання, втім рекомендуємо при обранні стажувань звертати увагу на доброчесність організаторів стажувань та підвищення кваліфікації.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП на вакантні посади здійснюється відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників

<http://surl.li/qrqef> та процедури проведення конкурсного відбору на посаду науково-педагогічного працівника <http://surl.li/qrqej>. На сайті Університету оприлюднюють оголошення про конкурси, терміни та умови їх проведення <http://luguniv.edu.ua/>. На зустрічі з адміністративним персоналом начальниця відділу кадрів В.Никитенко повідомила, що при оголошенні конкурсу на посаду директора чи завідувача кафедри вчений секретар ЗВО публікує оголошення у періодичних виданнях. Кандидатура претендента на посади НПП попередньо обговорюється кафедрою. За результатами обговорення складається мотивований висновок щодо професійних якостей кожного з претендентів. Рішення про рекомендацію /нерекомендацію ухвалюється шляхом таємного голосування. Під час конкурсного добору береться до уваги: наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність претендента; публікаційна активність, зокрема у виданнях, що належать до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science тощо; наявність підручників, посібників, навчально-методичних комплексів; досвід роботи. За добір НПП відповідає гарант ОП та завідувач кафедри. Інформація підтверджена під час зустрічей з гарантом ОП та адміністративним персоналом. Зі слів начальниці відділу кадрів було з'ясовано, що у 2022 р. проведення конкурсів та укладання контрактів по рекомендації Міністерства було призупинено. Втім тим, у кого закінчувався контракт у 2022 р., він був пролонгований. Зараз відновлено проведення конкурсів. Останній був проведений у грудні 2023р., а наступний буде оголошуватись у квітні 2024р. для тих НПП, у яких закінчується контракт 9.06.2024р. Контракт з НПП зазвичай підписується на 5 років. У випадку, якщо претендент працював на посаді асистента, є магістром, або тільки починаю свою трудову діяльність, контракт укладається на 3 роки. Викладачі, які виїхали до інших країн як тимчасово переміщені особи під час військового стану, здійснюють свою професійну діяльність онлайн. У випадку закінчення контракту для них теж буде оголошуватись конкурс. Непродовження контракту відбувається тільки за власним бажанням НПП. Конфліктних ситуацій, за словами навчальниці відділу кадрів не було. На зустрічі з адміністрацією ректорка відзначила, що Університет зберіг 80% всього персоналу, який працює ще в Луганську, і зараз намагаються максимально його зберегти для повернення Університету на деокуповані території. Крім того вона зазначила, що сьогоднішній НПП - це переважно випускники Університету кінця 90-х років, початку 2000-х.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Зустріч з роботодавцями дала можливість ЕГ зробити висновок щодо їх активного залучення до організації та реалізації освітнього процесу. Це підтверджується великою базою договорів про співпрацю ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/oxuup>, які дозволяють залучати роботодавців потрібної спеціалізації. Представники від зазначених організацій були присутні на зустрічі з роботодавцями, а також на відкритій зустрічі. Вони підтвердили свою участь в організації та реалізації освітнього процесу на ОП (у якості запрошених лекторів, керівників баз практик, запрошених членів екзаменаційних комісій тощо). Роботодавці звернули увагу на актуальність та затребуваність ОП та відзначили наявність необхідних професійних компетентностей та практичних навичок саме здобувачів ОП даного Університету, порівняно зі здобувачами інших ЗВО, яких вони беруть на роботу та практику. Відгуки роботодавців безпосередньо впливають на процес періодичного перегляду ОП. Роботодавці здійснюють експертизу ОП, беруть участь у розширених засіданнях кафедри філософії та соціології <http://surl.li/qlojv>, забезпечують їх місцями для проходження практик <http://surl.li/qjmta>, долучаються до організації освітнього процесу через відкриті лекції, зустрічі, тренінги, залучення до різних проєктів, досліджень тощо. На зустрічі роботодавці повідомили про процедуру перегляду ОП, з якою вони ознайомлені, про свою участь у даній процедурі. Роботодавці також проводять зустрічі зі здобувачами та НПП ОП, надають консультативну допомогу щодо відповідності ОП потребам ринку праці. Виробничу та переддипломну практику здобувачі проходять саме в організаціях, які є для них потенційними роботодавцями, на яких можна здобути професійні компетентності, практичні навички та вміння для побудови успішної кар'єри. Зустрічі з НПП дали змогу встановити ЕГ наявність тісної взаємодії та практики залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра філософії та соціології активно залучає професіоналів-практиків до аудиторних занять. Такі зустрічі здебільшого відбуваються у форматі онлайн-зустрічей та відкритих лекцій з: керівницею відділу проведення і супроводу проєктів Kantar Україна С.Полонською <http://surl.li/qlooy>; керівницею відділу супроводу та проведення проєктів ТОВ Філдворк едженсі Г. Столярчук та досвідченою менеджеркою якісних досліджень Д. Новіковою <http://surl.li/qlorw>; керівницею відділу територіального розвитку виконавчого комітету Старобільської міської ради Луганської області О. Квітко <http://surl.li/qloft>; головою ГО Центр суспільного розвитку «Дієва громада» О. Очкуровою <http://surl.li/qlovc>. На зустрічі з роботодавцями було зазначено, що лекції і онлайн-зустрічі проводяться на неоплачуваній основі. Крім того, С. Хобта, старша менеджерка проєктів та програм у сфері нематеріального виробництва Kantar Україна, входить до складу групи забезпечення освітньої програми (ОК 16, ОК 19, ОК 22, ОК 25).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку ЗВО регулюється низкою нормативно-правових документів: Статутом ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/nidts>, Стратегією розвитку Університету на 2019-2025 рр. <http://surl.li/nhugx> та Положенням про підвищення кваліфікації НПП Університету <http://surl.li/qrqmk>. Згідно з Положенням про підвищення кваліфікації НПП Університету обсяг кредитів підвищення кваліфікації НПП протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС. Аналіз ВСО, Таблиці 2. Зведеної інформації про викладачів засвідчив, що усі НПП які забезпечують ОК, мають стажування, втім є викладачі які мають у своєму доробку недоброчесні «фейкові» підвищення кваліфікації. На зустрічі із начальницею відділу міжнародних зв'язків було з'ясовано, що ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» має налагоджену систему двосторонніх угод з іноземними закладами-партнерами. Відділ міжнародних зв'язків допомагає у підборі міжнародних стажувань для викладачів, опікується програмами мобільності, програмами стажувань та рекламує ті міжнародні програми які мають стипендійні забезпечення та функціонують у сфері вищої освіти не один рік. Втім, програми короткотермінові, а також платні стажування, які є поширеними в ЗМІ, соціальних мережах та розсилках, не рекламує. Такі стажування НПП знаходять та проходять за власною ініціативою. Також відділ міжнародних зв'язків університету не займається визнанням стажувань. Директор навчально-наукового інституту публічного управління і післядипломної освіти уточнив, що саме його структурний підрозділ координує питання підвищення кваліфікації, але тільки в межах України. Уточнив процедуру, згідно якої після проходження стажування НПП подає клопотання до інституту або кафедри для затвердження (якщо рішення позитивне). Також визнає, що його відділ у випадку виникнення сумнівів щодо доброчесності стажувань, намагається перевіряти зміст таких стажувань, наявність ліцензій у організаторів тощо. Втім відповідальність за визнання несе інститут та кафедра. Університет сприяє підвищенню кваліфікації викладачів: І.Кононов пройшов стажування в ХНУ імені В.Н.Каразіна (2020); всі члени кафедри взяли участь у тренінзі «Базові правила інформаційної безпеки» (Полтава, 2023). Університет ініціював навчання К.Котеленець, Ю.Нужної, С. Хобти у межах програми OPEN Державного департаменту США онлайн-курси англійської мови «English for Career Development Self-Paced MOOC 2023» <https://luguniv.edu.ua/?p=101282>; підвищення кваліфікації К. Котеленець, Ю. Нужної, С. Хобти, Л. Верховод «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» Zustricz Foundation Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow (2022, 2023). Викладачі кафедри підвищують свій професійний рівень <http://surl.li/qivui>, що було зазначено і на зустрічі з НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет має систему матеріального та морального заохочення викладачів за фахові досягнення, що передбачено Статутом Університету <http://surl.li/nidts>; Стратегією розвитку Університету <http://surl.li/nhugx>. Система регулюється положеннями: Положення про почесні нагороди ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/nidm>, зокрема такими заохоченнями як оголошення подяки, преміювання, надбавки до посадових окладів, нагородження грамотами, присвоєння почесних звань Університету; Положенням про стимулювання наукових досліджень, матеріальну моральну підтримку вчених і здобувачів вищої освіти (п. 3, п. 4) <http://surl.li/nicr> – матеріальне стимулювання викладачів, які захистили докторські дисертації, опублікували статтю в науковому виданні Scopus та/або Web of Science. Під час зустрічі з керівним складом ЗВО та НПП було уточнено, що у ЗВО діє також система рейтингування НПП, яка є інструментом як при підписанні/продовженні контрактів, так і стимуляцією здорової конкуренції. На зустрічі з адміністративним персоналом головний бухгалтер В.Василенко підтвердила, що у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» існує система преміювання за публікаційну активність у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS, а також за результатами рейтингування викладачів, зокрема, за перші три місця у рейтингу; гаранту ОП - за успішне проходження акредитаційної експертизи. На думку ЕГ, університет здійснює матеріальну та нематеріальну підтримку розвитку викладацької майстерності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Тісна взаємодія ОП із стейкхолдерами, включеність їх до всіх етапів реалізації ОП, в тому числі викладання дисциплін ОК 16; ОК 19; ОК 22; ОК 25, гостьових лекцій, проєктів, залучення до екзаменаційних комісій тощо. 2. Толерантна та доброзичлива політика ЗВО щодо своїх працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Незважаючи на те, що всі НПП мають достатню кількість кредитів підвищення кваліфікації, ЕГ рекомендує при обранні стажувань звертати увагу на доброчесність організаторів стажувань. Інституту та кафедрі при визнанні стажувань перевіряти їх на доброчесність, а саме, сутність стажування, наявність ліцензій, легальність організації, що проводить дане стажування.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Соціологія» повністю відповідає вимогам підкритеріїв 6.2, 6.3, 6.4 та 6.6 критерію 6. А саме: процедури конкурсного добору викладачів є прозорими політика ЗВО щодо своїх працівників є толерантною та доброзичливою; тісна взаємодія та практики залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, через викладання дисциплін, гостьових лекцій, проєктів, залучення до екзаменаційних комісій тощо; дійсне залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; у ЗВО існує дієва практика матеріального і нематеріального заохочення. Відповідність у значному ступені за підкритеріями: 6.1 та 6.5, адже незважаючи на те, що усі НПП мають достатню кількість кредитів підвищення кваліфікації, втім у деяких НПП наявність недоброчесних стажувань, ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, втім інститути та кафедри не достатньо перевіряють такі підвищення кваліфікації на добросовісність. З огляду на це, ЕГ прийшла до висновку що ОП «Соціологія» повністю відповідає вимогам підкритеріїв 6.2, 6.3, 6.4, 6.6. Підкритерій 6.1 та 6.5 – має часткову відповідність критерію. Враховуючи вищевикладене ЕГ дійшла висновку, щодо відповідності ОП рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У зв'язку з воєнними діями на території Луганської області, Університет перемістився спочатку з Луганська до Старобільська (2014 р.), а згодом в Полтавську область (2022 р.). Університет здійснює освітню діяльність в Полтаві на базі ПУЕТ <http://surl.li/okack>, а його приміщення знаходяться в трьох містах: Полтава, Миргород та Лубни https://luguniv.edu.ua/?page_id=52798. Під час огляду матеріально-технічної бази були продемонстровані приміщення ПУЕТ, серед яких: сховище, читальний зал, бібліотека, медіатека, аудиторії, буфет та спорткомплекс. Приміщення облаштовані та просторні, а медіатека забезпечена комп'ютерами та навушниками до кожного з них. На зустрічі з адміністративним персоналом від директора наукової бібліотеки ЕГ дізналась, що Університет має власну окрему бібліотеку, яка знаходиться в Лубнах. Знаходження бібліотеки в Лубнах не зазначено в ВСО та в інформації про Матеріально-технічне забезпечення https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/mtz_mtb_lnu_01.02.2024.pdf, однак про це можна дізнатися на сторінці бібліотеки ЗВО https://libr.luguniv.edu.ua/?page_id=29. На питання про наявність соціологічної літератури, директор наукової бібліотеки М.Поченкова зазначила, що наразі бібліотека знаходиться у стані відновлення після релокації, тому кількість екземплярів зокрема соціологічної літератури, скоротилася.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Бібліотека ЗВО забезпечує вільний доступ до Elsevier (Scopus, Science Direct, Researcher Discovery, Researcher Academy, Mendeley - <http://luguniv.edu.ua/?p=89837>, WoS <http://luguniv.edu.ua/?p=39821>, Research4Life <http://luguniv.edu.ua/?p=89837>; до ресурсів ACM Digital Library в межах проєкту доступу до ліцензійних ресурсів eIFL.net. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до репозиторію Університету <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>. Було проведено опитування здобувачів, яке засвідчило достатній рівень (4,30 бали з 5) задоволеності доступом до навчальної й наукової літератури в електронній бібліотеці та репозиторії Університету <http://surl.li/qqlsm> У ВСО також перелічений доступ до підписки на платформу StatistaStatista <http://luguniv.edu.ua/?p=51403>, що дає багато соціально-економічних та демографічних даних і є корисним для студентів-соціологів. Однак, під час зустрічі зі здобувачами, ніхто з них не зміг продемонструвати доступ до платформи та виявили свою необізнаність щодо цього сервісу. Водночас, гарант на зустрічі пояснила, що про Statista розповідалося здобувачам, але платформою не користуються. На відео-трансляції матеріально-технічної бази, були продемонстровані університетський спорткомплекс та гуртожиток, у який за необхідністю селяться здобувачі. В даний момент серед здобувачів даної ОП ніхто в гуртожитку не проживає.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Площі приміщень ЗВО відповідають вимогам доступності, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Цокольний поверх ПУЕТ пройшов перевірку і був рекомендований як найпростіше укриття, без додаткових умов

https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/akt_mtb_lnu_poltava.pdf. У додаткових матеріалах огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано гуртожиток з робочими ліфтом, пральною, сушильною та душевими кімнатами. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти учасники не змогли дати свою оцінку гуртожитку, оскільки наразі ніхто з них в гуртожитку не проживає, але в ньому проживають їх знайомі, які були задоволені умовами проживання. В ЗВО щорічно проводиться інструктаж з охорони праці працівників і здобувачів щодо правил безпеки й поведінки в умовах воєнного стану https://luguniv.edu.ua/?page_id=84866. Значною перешкодою для забезпечення життя та здоров'я здобувачів вищої освіти є те, що значна частина з них служить в ЗСУ та вчиться за індивідуальним графіком. На зустрічі з викладачами було повідомлено, що на другому курсі шість здобувачів вищої освіти загинули під час служби в АТО та ЗСУ. Це створює неконтрольовану ситуацію, на яку ЗВО не може вплинути. Також було згадано ситуацію з наданням прихистку і евакуація зі Старобільську здобувачів одним з викладачів у 2022 році, що вказує на довіру здобувачів вищої освіти до НПП та тісний взаємозв'язок.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів здійснюється через узгодження індивідуальних планів навчальної роботи, які затверджуються вченою радою Інституту. На зустрічах з викладачами та органами студенського самоврядування було повідомлено, що 20 з 49 здобувачів вищої освіти на ОП "Соціологія" знаходяться в ЗСУ, але продовжують навчання, що вказує на готовність вченої ради Інститут орієнтуватися на потреби студентів. У ВСО вказується, що комунікація на ОП відбувається через месенджер Телеграм, кожен курс має групу. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено, що в Телеграмі відбувалося обговорення освітнього процесу та обрання додаткових дисциплін серед здобувачів. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується Сектором студентської соціальної служби http://luguniv.edu.ua/?page_id=4549. Здобувачі мають можливість отримувати соціальні стипендії, матеріальну допомогу (за потреби). На офіційному сайті ЗВО розміщено інформацію щодо можливості отримання додаткових стипендій у межах стипендіальної програми для українських студентів <https://luguniv.edu.ua/?p=94980>. В ЗВО затверджено Положення про переведення на вакантні бюджетні місця <http://surl.li/qpwnv>. Здобувачі можуть безпосередньо звернутись до адміністрації ЗВО через скриньку довіри <http://surl.li/qcrsx>. Зокрема, було підтверджено дієвість психологічної підтримки, яку надає ЗВО https://luguniv.edu.ua/?page_id=91075, оскільки про її використання зазначили двоє здобувачів під час зустрічі з ЕГ. Адміністративний персонал також надає допомогу в оформленні літератури та складанні резюме, про що було згадано під час зустрічей.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО підтверджує важливість інклюзивного навчання Статутом Університету, п. 4.3 <http://surl.li/nidts> і Стратегією розвитку Університету на 2019-2025 рр., п.3.4.7 <http://surl.li/nhugx>. Особи з особливими освітніми потребами можуть отримувати освіту шляхом індивідуального чи екстернатного навчання, використовуючи дистанційні технології, а також отримувати індивідуальну соціально-педагогічну підтримку. Приміщення ЗВО в Полтаві та в Лубнах пройшли перевірку на придатність для маломобільних груп населення (Лубни https://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/06/vysnovok_lubny_vokzalna.pdf, Полтава - https://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/06/vysnovok_poltava_stritenska.pdf). Підтверджується це також відео-звітом, в якому було продемонстровано пандуси, кнопки виклику і табличка мовою Браєля. Основні сходи до сховища не мали відповідного способу спуску для колісних засобів пересування, однак, для цього в примущенні наявні інші входи. Це створює інклюзивні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Таких здобувачів вищої освіти на ОП "Соціологія" немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ЗВО, зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією визначено: Колективним договором на 2020-2025 рр. <http://surl.li/niice>, Правилами внутрішнього розпорядку <http://surl.li/oqwsr> і Положенням про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб <http://surl.li/rctfa>. Для учасників освітнього процесу наявні такі інструкції: <http://surl.li/qcrpc> - для оскарження семестрового контролю і <http://surl.li/niilq> - для прямих конфліктів, булінгу та домагань. У ЗВО також є профбюро студентів, представниця якого вчиться на ОП "Соціологія" та опитування здобувачів вищої освіти про конфліктні ситуації <http://surl.li/qqmkh>. Однак, приклади використання цих процедур на ОП відсутні. Зумовлено це дистанційними технологіями, які мінімізують контакт здобувачів між собою та з викладачами і сенситивністю теми булінгу та домагань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО та навчальний персонал турбуються про здоров'я та життя здобувачів вищої освіти, що було проявлено під час евакуації їх гарантом ОП зі Старобільська в 2022 році. Огляд матеріально-технічної бази ЗВО продемонструвала інклюзивність для осіб з особливими освітніми потребами: пандуси, кнопки виклику, окремі входи і шифр Браєля.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Бібліотека ЗВО в Лубнах, згідно слів директора наукової бібліотеки, малонаповнена соціологічною літературою після переїзду і конкретних прикладів наявної соціологічної літератури названо не було. ЕГ рекомандує: забезпечити до початку 2024/2025 навчального року бібліотеку ЗВО теоретичною та методологічною соціологічною літературою; повторно проінформувати здобувачів вищої освіти про доступу до таких сервісів як Statista, дати їм завдання в рамках відповідних ОК, щоб вони оцінили їх користь і могли користуватися надалі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та ресурси ЗВО і ОП, що акредитується, повною мірою відповідають показникам за Критерієм 7. ЗВО надає необхідну матеріальну базу та доступ до сервісів для реалізації освітнього процесу. Недоліки не перешкоджають освітньому процесу, а їх виправлення не потребує значних витрат часу та ресурсів, що дозволяє поставити Критерію 7 рівень відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП врегульовані Положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм в Університеті https://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/06/poloj_RZoz_op_2023.pdf. Згідно нього, в розробці та затвердженні ОП беруть участь проектна група, вчена рада інституту та університету, а також зовнішні стейкхолдери. Після початку реалізації ОП у її щорічних переглядах беруть участь викладачі, здобувачі вищої освіти, роботодавці і випусники. З цією метою проводяться опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців і випусників http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006. Відбувається також порівняльний аналіз даної ОП з ОП відповідної спеціальності інших ЗВО, обговорення пропозицій викладачів; самоаналіз якості ОП. Згідно ВСО останній перегляд ОП у 2023 р. зумовлений зібраними пропозиціями стейкхолдерів (опитування здобувачів і випусників, зовнішні рецензії роботодавців, думки представників академічної спільноти), врахування українського й зарубіжного досвіду підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Згідно з Положенням про опитування здобувачів вищої освіти, випусників і роботодавців щодо якості освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових програм ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», анкетування за допомогою Google forms проводяться відділом з управління якістю освітньої діяльності https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/regulations_interview.pdf). На резервній зустрічі гарантка ОП проінформувала ЕГ про використання в навчальній діяльності програми Лайм, яку даний ЗВО почав використовувати один з перших в Україні. Опитування ЗВО, у свою чергу, створені в Google forms анкети не володіють широкими можливостями програми Лайм. Наприклад, в анкеті "Опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення конфліктних ситуацій, булінгу, випадків сексуальних домагань, дискримінації та хабарництва" питання 4 і 5 про участь в конфліктних ситуаціях з варіантами "Так/Ні" і незалежно від відповіді, наступним є питання 6 про причини конфліктної ситуації (навіть якщо такої не було) https://luguniv.edu.ua/?page_id=54006, що означає відсутність фільтрації в анкеті. Результати також подаються без соціологічного аналізу та візуалізації, а у вигляді виводу відповідей з Google forms та середнім значенням відповідей <http://surl.li/qqism>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти регламентовано Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/mgpse>, Положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм в ЗВО <http://surl.li/mgprsw>, процедурою оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї <http://surl.li/niipd>. Пропозиції здобувачів вищої освіти вивчаються шляхом опитування <http://surl.li/qpplv> та <http://surl.li/qqlsm> та обговорення засіданнях кафедри, на які їх запрошували. Серед пропозицій здобувачів вищої освіти було збільшення годин ОК Методика викладання соціології, який знаходився серед обов'язкових дисциплін ОП 2020-2022 років, але був виключений у 2023 https://luguniv.edu.ua/?page_id=61202. Під час зустрічі з розробниками ОП було отримано пояснення, про те, що кафедра прийняла компромісний варіант та розробила Методику викладання вибіркоким ОК, щоб здобувачі, які готуються до викладацької діяльності, могли її обрати та опанувати. Це позитивна практика, яка дає здобувачам вищої освіти визначитися зі своїми перспективами викладання в майбутньому. Роль органів студентського самоврядування визначена Статутом університету (п. 10.10) <http://surl.li/nidts>, Стратегією розвитку на 2019-2025 роки <http://surl.li/nhugx> та Положенням про студентське самоврядування (п. 1.7) <http://surl.li/nidqs>. Згідно цих положень, органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань, які стосуються поліпшення освітнього процесу, науково-дослідної діяльності та заходів, спрямованих на забезпечення якості вищої освіти. Представники органів студентського самоврядування входять до складу вченої ради університету та вчених рад інститутів. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, було виявлено, що вони не мають тісної взаємодії з органами студентського самоврядування. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування, було з'ясовано, що студентське самоврядування не має прикладів конфлікту з адміністрацією ЗВО і вони готові до компромісів. Серед ініціатив студентського самоврядування було відзначено пропозицію провести "День здоров'я" на 30-ліття ЗВО, яка була прийнята. На зустрічі ЕГ дізналася, що в ЗВО не проводяться вибори до студентського самоврядування, а виконуюча обов'язки голови була обрана кількома здобувачами на офлайн зборах. Дана практика обмежує право голосу здобувачів вищої освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ОП проводить плідну співпрацю з роботодавцями. Через залучення до написання реценцій на ОП <http://surl.li/qdngh>, запрошення до участі в засіданнях кафедри <http://surl.li/qjjur>, надання бази практик <http://surl.li/qjmta>, проведення тренінгів та лекцій <http://surl.li/qsibk> і опитування щодо задоволеності якістю ОП <http://surl.li/nhnvr>, що було підтверджено під час зустрічей з роботодавцями та гаранткою ОП. Роботодавці представляють різноманітні сфери: дослідницькі організації, бізнес, органи державного управління та громадські організації. Такий підбір відповідає специфіці соціологічного ринку праці, де спектр кар'єрних можливостей є широким. Під час зустрічі з роботодавцями було зазначено, що розробники ОП завжди готові до співпраці. Досвід співпраці з ОП роботодавці характеризують позитивно, зокрема, задоволені, як комунікацією, так і якістю випусників даної ОП. ЗВО розглядає та приймає рекомендації роботодавців, серед яких, зокрема, підсилення та додавання ОК з практичним ухилом з якісними методами соціологічних досліджень. Так, у ВСО зазначено створення за рекомендаціями роботодавців нової ОК: Основи соціально-психологічної підтримки під час війни для інтерв'юерів. Це дозволяє прийти до висновку, що між роботодавцями і ОП існує тісна та взаємовигідна співпраця.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випусників освітньої програми.

Дослідженням кар'єрних траєкторій випусників усіх ОП ЗВО займається Центр розвитку кар'єри <http://surl.li/prkiu>. З випусниками проводять опитування <http://surl.li/nhnvr>, їх запрошують на заходи, зокрема, вони брали участь у "Світовому кафе" <http://surl.li/qgnud>, а під час зустрічі з ЕГ схвально оцінювали свої кар'єрні можливості завдяки ОП, на якій вони навчались, знання і навички, наданні на ОП, та підтримку співпраці з ЗВО. Під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами голова Центру розвитку кар'єри зазначила, що центром надається послуга зі складання резюме. Однак, у ВСО була відсутня статистичні дані або посилання на результати відслідковування кар'єрного шляху випусників. На зустрічі з розробниками ОП ЕГ дізналася, що статистичні дані та звіт про результати відслідковування кар'єрного шляху випусників ОП відсутній. Обізнаність про кар'єрний шлях випусників була продемонстрована через перелік окремих випадків працевлаштування, серед яких було ДПСУ та ТЦК. Під час зустрічі з адміністрацією було отримано пояснення, про те, що результати досліджень кар'єрного шляху випусників розглядаються на засіданнях кафедри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ВСО вказано, що у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОП суттєвих недоліків не було виявлено, посилаючись на результати опитування <http://surl.li/qqlsm>. На основі "усного опитування" були зібрані рекомендації для покращення ОП. Формат "усних опитувань" не лише звітів, тому адресати рекомендацій відсутні. Серед прийнятих рекомендацій наведені: 1) до інформаційного пакету здобувачів вищої освіти включено інформацію щодо ресурсів неформальної освіти; 2) у розділ силабусу ОК «Критерії

оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)» додано роз'яснення про перескладання та оскарження результатів семестрового контролю; 3) в ОК на Освітньому порталі додано: окремим файлом роз'яснення щодо оцінювання кожного виду роботи в ОК; для всіх ОК ОП уніфікована форма Feed Back в Google Forms, з урахуванням методик оцінювання, рекомендованих роботодавцями.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ВСО зазначено, що під час удосконалення ОП до уваги були взяті зауваження й пропозиції, надані експертами під час акредитацій інших ОП. Серед них: зміцнення співпраці зі стейкхолдерами, орієнтація на професійні запити та міжнародні стажування. З рекомендацій ЕГ та ГЕР <http://surf.li/qmige> було взято включення зовнішніх стейкхолдерів і здобувачів до проектної групи ОП та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; перегляд переліку літератури. На зустрічі з розробниками ОП, ЕГ було проінформовано, що внаслідок перегляду переліків літератури було вилучено російськомовну літературу та додано навчально-методичні матеріали щодо проведення якісних соціологічних досліджень з дітьми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Чинна редакція ОП була сформована за результатами колегіальних обговорень на кафедрі філософії та соціології в проектній групі, з викладачами інших ЗВО та членами САУ: Л.Сокурняська (ХНУ імені В.Н. Каразіна, віцепрезидентка САУ); М.Фесенко (п ПрАТ «ВНЗ «МАЦП» «Березанський інститут»), М.Єнін («КПІ імені Ігоря Сікорського», заступник голови Київського відділення САУ). За результатами обговорення <http://surf.li/qjju> змінені назви практик та скорочено обсяг ОК Професійна етика; додані теми про новітні технології й ШІ в межах окремих ОК. Із зустрічей з викладачами стало відомо, що до повномасштабного вторгнення, важливим джерелом досвіду в академічній спільноті для ЗВО був Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна. Після повномасштабного вторгнення, частина викладацького складу виїхала за кордон, де продовжила викладання в ЗВО, почала отримувати досвід вже в іноземних ЗВО. Це допомогло актуалізувати питання викладання англійської мови на ОП, а також розширити перелік англомовної літератури, про що ЕГ було повідомлено на зустрічі з викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Відібраними роботодавцями досягнута репрезентативність ринку праці, що дає широкі кар'єрні можливості для здобувачів вищої освіти по закінченню навчання на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Для опитувань в ЗВО використовується не професійний інструментарій досліджень, при наявності кафедри філософії та соціології та фахових соціологів. 2. Збір інформації про кар'єрний шлях випусників не має системності та повноцінного аналізу, що створює прогалину в інформації про основні сфери зайнятості і посади випусників даної ОП. ЕГ рекомендує: залучати здобувачів та викладачів ОП до організації та проведення опитувань Інституту та ЗВО за допомогою професійних програм; сприяти організації онлайн виборів органам студентського самоврядування, з метою залучення максимальної кількості здобувачів; активізувати діяльність органів студентського самоврядування до кінця 2024/2025 н.р.; протягом календарного року організувати комплексне моніторингове дослідження кар'єрного шляху випусників; крім неформального спілкування використовувати додаткові методи збору та аналізу даних, наприклад, онлайн фокус-групи зі студентами, випусниками, роботодавцями. Оприлюднювати звіти за результатами досліджень на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО має робочі процедури моніторингу та перегляду ОП. Однак, частина цих практик не формалізована, не має доступної звітності по кар'єрному шляху випусників, а у ВСО відзначається про внесення змін в ОП на основі проведених "усних опитувань". Водночас, активна співпраця з роботодавцями забезпечує випусникам ОП гідне місце на ринку праці. Усунення вказаних недоліків та врахування рекомендацій є можливим до початку нового навчального року, що не впливає суттєво на якість освіти та дає можливість поставити за Критерієм 8 рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в Університеті регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства, які розміщені на веб-сайті ЗВО: Статут ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Колективний договір, Положення про організацію освітнього процесу і Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Усі документи знаходяться у вільному доступі і прості в пошуку на сайті: на головній сторінці ЗВО знайти вкладку "Інформація" та перейти в розділ "Публічна інформація" http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131 . Правила прийому на навчання у ЗВО розміщені на сайті ЗВО у вкладці "Інформація вступникам" https://luguniv.edu.ua/?page_id=4271. Сторінка дає чітке розуміння процедур прийому до ЗВО: інформацію про правила прийому, спеціальності та освітні програми, кваліфікації, перелік документів для вступу, порядок прийому, зміни до порядку прийому та документи для пільгових категорій. Наразі сторінка про вступ 2024 року малонаповнена, але сторінка 2023 року дає розуміння, якою вона буде під час вступної кампанії https://luguniv.edu.ua/?page_id=111618. Сайт містить положення про академічну мобільність <http://surl.li/grumg> та актуальне оголошення про навчання в Лодзі, Польща <https://luguniv.edu.ua/?p=113061>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Наразі ОП "Соціологія" 2024 року знаходиться в розробці і має Google-forms в вільному доступі на сторінці ОП разом з її попередніми редакціями https://luguniv.edu.ua/?page_id=61202. Опитування "Публічне обговорення діючої освітньої програми «Соціологія»" містить питання про групу стейкхолдерів, ЗВО, відкриту відповідь для зауважень і пропозицій та електронну адресу lnu.katemix@gmail.com <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeUCU2g98qD2ABjg285kxmREQWbjE6EdDmlM6JEOd9zkKcAPA/viewform> . До програми ОП 2023 року додається посилання на Google-Drive, на якому можна ознайомитись з пропозиціями стейкхолдерів за результатом попереднього опитування та їх врахування.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО своєчасно оприлюднює на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП: програму, навчальні плани, рецензії, силабуси окремих освітніх компонентів та пропозиції стейкхолдерів. Для цього є окрема сторінка "ОПП. Бакалавр. 054 Соціологія", яка дозволяє порівнювати її редакції різних років і дає доступ до публічних обговорень змін до ОП https://luguniv.edu.ua/?page_id=61202. Однак, пошук цієї інформації може викликати труднощі, оскільки ЗВО не має окремих сайтів для структурних підрозділів. Вони представлені в вигляді сторінок у вкладках "Науково-навчальні інститути" та "Факультети". Зокрема Навчально-науковий інститут історії, міжнародних відносин і соціально-політичних наук, в рамках якого функціонує ОП "Соціологія" http://luguniv.edu.ua/?page_id=192&lang=en. Сторінки структурних підрозділів та кафедр містять інформацію про їх історію та персоналії, але для пошуку оновлень та актуальної інформації, їх потрібно шукати на сайті ЗВО. Так сторінка кафедри філософії та соціології містить посилання не на сторінку "ОПП. Бакалавр. 054 Соціологія", а на Google-Drive з програмою https://luguniv.edu.ua/?page_id=11078.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сайт ЗВО містить інформативну сторінку з чіткими та зрозумілими правилами прийому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Неструктурованість матеріалів на сайті ЗВО окремих структурних підрозділів, зокрема, відсутність прив'язки актуальної сторінки ОП до сторінки кафедри філософії та соціології. ЕГ рекомендує відокремити сайти структурних підрозділів від основного сайту, щоб абітурієнти, здобувачі вищої освіти, викладачі та інші зацікавлені особи мали доступ до інформації за необхідними інститутами та кафедрами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відсутність сайтів структурних підрозділів ускладнює пошук інформації за окремими ОП, однак, сайт ЗВО виконує свої функції та має сильні сторони, що дозволяє поставити Критерію 9 рівень відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості

здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.
не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.
не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.
не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.
не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.
не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.
дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Колісник Лариса Олексіївна

Члени експертної групи

Гвоздецька Богданна Григорівна

Каракай Антоній Юрійович